

САД против Кине - нови светски биполарни поредак?

Пише: Волфганг Штрек
недеља, 07 мај 2023 11:27

Сједињене Државе фокусирају своју спољну политику на Пацифик са циљем да изграде глобални савез који окружује Кину, како би спречио Пекинг да оспори америчку контролу над тим делом света. Ова стратегија требало би да замени пропали неоконзервативни униполарни „Пројект за нови амерички век“ новим биполаризмом. Та нова подела света почивала би на хиперглобализацији са два центра, слично као у време старог Хладног рата, са малим изгледима да се обнови униполаризам, можда после још једног врућег рата.

Морамо да се подсетимо да се капитализам трансформисао и поново формирао темељније и делотворније него икада после два велика рата у двадесетом веку, 1918. и 1945. године, када је обезбедио свој опстанак развијањем нових организационих модела. Међу креаторима велике капиталистичке стратегије свакако постоји сећање на подмлађујуће ефекте ратова.

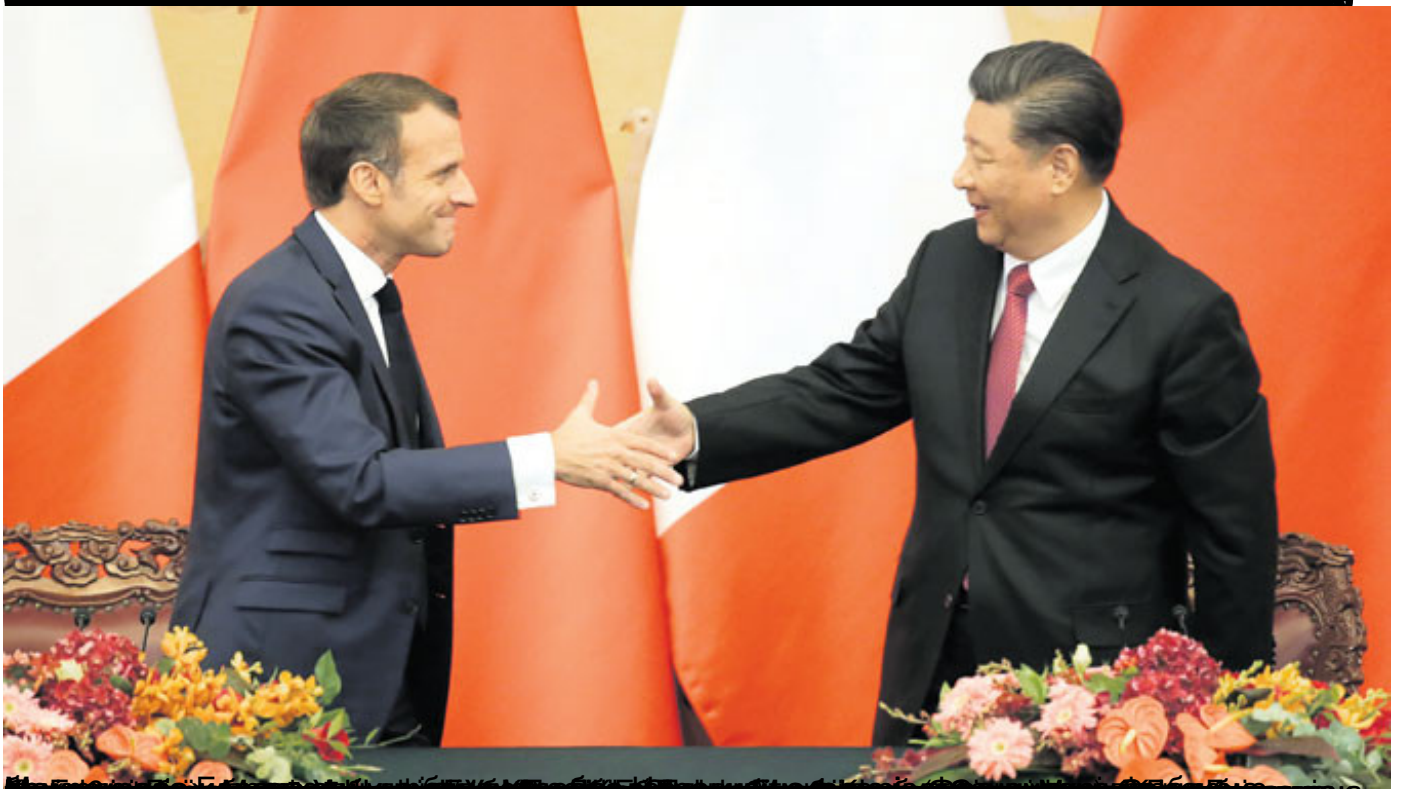
Насупрот томе, кинески геостратешки пројекат почива на постојању мултиполарног света. Због географских разлога и војних капацитета, циљ кинеске спољне и безбедносне политике не може бити биполарни поредак са Кином која се бори против Сједињених Држава за глобалну доминацију, нити униполарни свет са Кином као средиштем. Кина је копнена сила која се граничи са великим бројем потенцијално непријатељских држава и због тога јој је потребно пре свега нешто попут санитарног кордона. То подразумева да су суседне земље повезане са Кином заједничком физичком инфраструктуром, да им Кина одобрава кредите, а да се заузврат оне обавезу да не улазе у савезе са потенцијално непријатељским спољним силама.

Сасвим супротна је америчка амбиција да се свет у целини подвргне глобализованој Монроовој доктрини. (Сједињене Државе имају само два суседа, Канаду и Мексико, за које је мало вероватно да ће постати кинески савезници) Осим тога, Кина активно подстиче формирање нечег попут савеза несврстаних регионалних сила, укључујући Бразил, Јужну Африку, Индију и друге државе - нови Трећи свет који ће се држати подаље од кинеско-америчке конфронтације и, што је још важније, одбити да се придружи америчким економским санкцијама против Кине и њене нове клијентске државе, Русије.

Вероватније је да би Кина више волела да је посматрају као неутралну силу међу осталима, него као једну од две силе које се боре за светску доминацију, барем све док не буде сигурна да неће изгубити рат против Сједињених Држава. Жеља да се избегне нови биполаризам сличан оном из времена првог Хладног рата објашњава кинеско одбијање да обезбеди оружје Русији, иако је Украјина наоружана до зуба од стране Сједињених Држава (Кина то може себи допустити јер Русија нема другог избора осим да се сложи са њом, са оружјем или без њега, без обзира на корист коју Кина може да извуче за пружање заштите). У овом контексту, једносатни телефонски разговор између Сија и Зеленског 26. априла, који се само успутно помиње у већини европских медија, можда је био нека прекретница. Очигледно, Си се понудио као посредник у руско-украјинском рату, на основу кинеског мировног плана у дванаест тачака који су западни лидери сматрали тривијалним и бескорисним, ако су га уопште приметили. Занимљиво је да је Зеленски разговор назвао „смисленим“ додајући да је „посебна пажња посвећена начинима могуће сарадње за успостављање праведног и одрживог мира за Украјину.“ Ако буде успешна, кинеска интервенција би могла бити од формативног значаја за глобални поредак у настајању на завршетку „краја историје“.

САД против Кине - нови светски биполарни поредак?

Пише: Волфганг Штрек
недеља, 07 мај 2023 11:27

САД против Кине - нови светски биполарни поредак?

Пише: Волфганг Штрек
недеља, 07 мај 2023 11:27

[Wolfgang Streek](#) | [Allgemeine Weltanschauung](#) | [Freitag, 5. Mai 2023](#)